

ανελθόντες ἐκ τῆς ταραχῆς τῆς προελθούσης ἐκ τοῦ διὰ τὸν τρόπον μου τοῦτον τὸν αἰφνίδιον θάμβου ἤρξαντο τρέχοντες περὶ τὴν πυξίδα ἐπιζητοῦντες δίοδον ἢ μὴ εὐρίσκοντες ἤρξαντο ἐν τασούτῳ διορύττοντες τὴν γῆν, ἀκριβῶς κάτωθεν τῆς ὀπῆς, ἐξάγοντες ἀνά ἕν τὰ ἄτομα τοῦ χώματος καὶ ἀποθέτοντες αὐτὰ ἀτάκτως πέριξ αὐτῶν εἰς ἀπόστασιν ποικίλλουσαν μεταξὺ 12 καὶ 150 χιλιομέτρων μέχρι τοῦ ἐντελοῦς καθαρισμοῦ τῆς θύρας καὶ τότε πάλιν ἤρξαντο ἐκ νέου μεταφέροντες τὴν τροφήν ὡς καὶ πρότερον. Ἐπανέλαβον τὸ πείραμα τοῦτο τρὶς ἢ τετράκις τὰς ἀκολούθους ἡμέρας καὶ πάντοτε ἔτυχον τοῦ αὐτοῦ ἀποτελέσματος.

Ὡς τεκμήριον τῆς νοητικότητος καὶ τῆς πρὸς τοὺς φίλους στοργῆς τῶν μυρμηκῶν, διάφοροι παρατηρηταὶ διηγοῦνται ὅτι, ὅταν κατὰ τύχην μύρμηξ τις ἐγκατορυχθῆ, οἱ σύντροφοὶ τοῦ ἐκθάπτουσι καὶ σώζουσιν αὐτόν. Δίχως νὰ ἀμφιβάλλωμεν περὶ γεγονότος οὕτω λεγομένου, ἀναμνησθῶμεν τὴν συνήθειαν τῶν μυρμηκῶν τοῦ κατοικεῖν ἐν τῇ ὄρεσσει καὶ μαλακῇ γῇ καὶ ἰδίως τὴν ἐπιτηδειότητα, δι' ἧς ὀρύττουσι νέας στοάς, ὅταν αἱ φωλεαὶ τῶν φθαρῶσιν. Ἐσχέφθην ὁμως ὅτι δὲν θὰ ἦτο δύσκολον νὰ γνωρίσω ἂν αἱ ὑπὸ τῶν μυρμηκῶν κατὰ τὰς περιστάσεις ταύτας γενόμεναι ἀνασκαφαὶ εἰσὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κοινῆς ταύτης συνηθείας, ἢ πράγματι ἕνεκα τοῦ πρὸς ἐλευθέρωσιν τῶν φίλων τῶν πόθου γίνονται καὶ πρὸς τοῦτο τὴν 20 Αὐγούστου ἐπειράθην ὡς ἐξῆς. Ἔθεσα ὀλίγον μέλι πλησίον φωλεᾶς τινος τοῦ *Lasius niger*, ἐπὶ ὑαλίνης πλάκῃς περιστοιχιζομένης ὑπὸ ὕδατος καὶ διατεθειμένης τοιοῦτατρόπως ὥστε ἵνα φθάσωσιν αὐτὴν οἱ μύρμηκες ἔπρεπε νὰ περάσωσιν ἐπὶ ἑτέρας ὑάλου ἐπεστρωμένης διὰ χώματος κεκοσκινισμένου, πυκνότητος δὲ 8 χιλιομέτρων περίπου. Ἐφερα τότε μύρμηκας τινὰς πλησίον τοῦ μέλιτος καὶ βαθμηδὸν μέγας ἀριθμὸς τῶν ἐντόμων τούτων συνηθροίσθη ἐκεῖ· τότε δὴ, περὶ τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν μετὰ μεσημ-

βρίαν, ἔθαψον μύρμηκὰ τινὰ τῆς αὐτῆς μυρμηκίας ἀφήσας αὐτὸν ὑπὸ γῆς μέχρι τῆς πέμπτης μ. μ., καθ' ἣν ὥραν ἠλευθέρωσα αὐτόν μὴ παθόντα τί' ἀλλὰ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα οὐδεὶς τῶν συντρόφων του, οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον προσέσχευεν εἰς αὐτόν.

(ἔπεται τὸ τέλος).

Στεφ. I. Παπαμιχάλης.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΔΑΡΒΙΝ
ΝΗΠΙΟΥ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ.

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Θρασύτης καὶ δειλία. — Εἶναι ἀδύνατον νὰ καταγίνῃ τις εἰς τὴν μελέτην τῶν μικρῶν παιδίων, χωρὶς νὰ ἐκπλαγθῆ ἐκ τῆς θρασύτητος, μεθ' ἧς βλέπουσι τὰ νέα αὐτοῖς πρόσωπα ἀπλανῶς καὶ χωρὶς νὰ χαμηλώσωσι τοὺς ὀφθαλμούς· μεγαλειτέρας ἡλικίας ἄτομον δὲν παρατηρεῖ οὕτως ἢ ἐν ζῶον ἢ ἄψυχόν τι ἀντικείμενον. Τοῦτο προέρχεται, νομίζω, ἐκ τοῦ ὅτι τὰ παιδιά δὲν σκέπτονται ποσῶς περὶ ἑαυτῶν καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν εἶναι ποσῶς δειλά, καὶ περὶ ἐνὶ ὅτε φοβούμενα τοὺς ξένους. Εἶδον τὸ πρῶτον σύμπτωμα δειλίας ἀναφαινόμενον παρὰ τῷ παιδίῳ μου ἐν ἡλικίᾳ δύο ἐτῶν καὶ τριῶν μηνῶν· ἐπιστρέψας εἰς τὸν οἶκόν μου μετὰ δέκα ἡμερῶν ἀπουσίαν, ἡ δειλία τοῦ τέκνου μου κατεδείχθη δι' εἶδους προσποιήσεως τοῦ νὰ μὴ συναντήσῃ τὸ βλέμμα μου· ἀλλὰ πάραυτα ἐρρίφθη ἐπὶ τῶν γονάτων μου καὶ, περιπτυχθέντος με, πᾶν ἶχνος δειλίας ἐχάθη.

Μέσα διακαινώσεως. — Αἱ κραυγαὶ μικροῦ παιδίου εἰσὶ φυσικῶς ὀρμέμφυτοι, χρησιμεύουσαι εἰς τὸ νὰ δεικνύωσιν ὅτι πονεῖ. Μετὰ τινὰ χρόνον ἡ φύσις τῶν κραυγῶν μεταβάλλεται κατὰ τὸ ἐὰν παράγωνται ὑπὸ τῆς πείνης ἢ τοῦ πόνου, ἢ παρα-

τήρησα παρά τῷ νηπίῳ μου ἐν ἡλικίᾳ ἑν-
δεκά ἐβδομάδων καὶ ἔτι ταχύτερον, νομί-
ζω, παρ' ἐνὶ ἄλλῳ μου τέκνῳ ἐκτὸς τού-
του μοὶ ἐφάνη ὅτι ἔμχθεν εὐθύς νὰ κλαίῃ,
ὅπότεν ἤθελεν, ἢ νὰ συμφωνῇ αὐτὸ κατὰ
τὴν περίστασιν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ κα-
ταδεικνύῃ ὅτι ἐπεθύμει τί. Ἡλικίας τεσ-
σπράκοντα ἕξ ἡμερῶν ἤρξατο νὰ ἐκβάλλῃ
κραυγὰς τινὰς πρὸς διασκέδασιν, αἷ ἐγνώ-
ριζε σύναμα νὰ ποικίλῃ διαφερόντως. Τὴν
ἐκατοστὴν δεκάτην τρίτην ἡμέραν παρετήρη-
σα εἶδος τι μειδιάματος, ὅπερ ὅμως παρ'
ἄλλῳ μου τέκνῳ παρήχθη πολὺ πρότερον.
Ἐνόμισα ὅτι παρετήρησα κατὰ τὴν αὐτὴν
ἐποχὴν, ὡς εἶπον ἤδη, ὅτι ἤρχισα νὰ δο-
κιμάζῃ, ἵνα μιμηθῇ τοῦς ἤχους, ὅπερ ὅμως
βεβαίως ἐποίησα πολὺ ὕστερον. Ἡλικίας
πέντε μηνῶν καὶ ἡμίσεος, ἐσχημάτισε τὸν
ἐναρθρον ἤχον ἢ γὰρ χωρὶς ὅμως ν' ἀποδώσῃ
αὐτῷ σημασίαν τινά. Ἐνὸς ἔτους ἤδη καὶ
ἔτι πλέον, ἐξέφραζε τὰς ἐπιθυμίας αὐτοῦ
διὰ χειρονομιῶν ἔτυχε φ. ε. νὰ λάβῃ κά-
τωθεν τεμάχιον χάρτου καὶ νὰ μοὶ δώσῃ
αὐτὸ, δεικνύον μοι τὸ πῦρ, ὡς ἰδὸν συχνά-
κις νὰ καίωμεν ἄχρηστα χαρτῖα, πράξις
διασκεδάζουσα αὐτὸ ὑπερβαλλόντως. Ἐν
ἡλικίᾳ ἑνὸς ἔτους, προσεπάθησε νὰ πλάσ-
σῃ μίαν λέξιν σημαίνουσαν τὴν τροφὴν αὐ-
τοῦ ὠνόμασε λοιπὸν αὐτὴν *μὺμ*, συλλα-
βὴν, ἣν δὲν γνωρίζω τί τὸ ὠδῆγῃσαν αὐτὸ
νὰ παραδεχθῇ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης
ἀντὶ τοῦ νὰ κλαίῃ, ὅπότεν ἐπέινα, ἐποι-
εῖτο χρῆσιν τῆς λέξεως ταύτης, ὡς ἐάν ἦτο
φράσις σημαίνουσα: «Δώτατέ μοι νὰ φά-
γω» ἢ λέξις αὕτη λοιπὸν ἀνταποκρίνεται
πρὸς τὸ *χάμ*, ᾧ ἐχρᾶτο τὸ νηπίον τοῦ
κ. Ταῖν, ἐν ἡλικίᾳ δέκα τεσσάρων μηνῶν.
Ἄλλως δὲ τὸ *μὺμ* τοῦτο ἐν τῷ στόματι
τοῦ παιδίου μου περιῆλθεν ἐπίσης εἰς ση-
μασίαν οὐσιαστικοῦ ἐννοίας ἀρκετὰ περιεκ-
τικῆς, καθ' ὅτι ὠνόμαζε τὴν ζάχαριν σοῦ-
μὺμ καὶ ὕστερότερον, ὅταν ἔμαθε τὴν λέ-
ξιν *μαῦρο*, ὠνόμαζε τὴν γλυκέρριζαν —
μαῦρο-σοῦ-μὺμ.

Ἐξεπλάγην διαφερόντως, ἰδὼν τῆ λέ-
ξει *μὺμ*, ἧς ἐποιεῖτο χρῆσιν ἵνα ζητήσῃ

τροφὴν, ὅτι ἔδιδε, τελειόνων, ἐρωτηματι-
κὸν τινὰ τονισμόν, λίαν ἐκφραστικόν. Ἐ-
διδεν ἐπίσης τῷ *Ἄχ*, ὅπερ μετεχειρίζετο
κατ' ἀρχὰς ἰδίως ὅπότεν ἀνεγνώριζε πρό-
σωπὸν τι ἢ ὅπότεν ἔβλεπεν ἐν τῷ κατό-
πτρῳ, τόνον ἐπιφωνηματικόν, ὡς ποιοῦμεν
καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἐκφράσωμεν τὴν ἐκπληξίν
μας. Ἐσημείωτα ὅτι ἡ χρῆσις τῶν τονι-
σμῶν τούτων ἦταν αὐτῷ ὀρμέμφυτοι, διὸ
λυποῦμαι ὅτι δὲν ἐποίησα καὶ ἐπὶ τούτου
παρατηρήσεις. Ἐν τούτοις εὐρίσκω ἐν ταῖς
σημειώσεσι μου ὅτι ἀργότερον, μεταξὺ δέ-
κα ὀκτῶ καὶ εἰκοσιν ἑνὸς μηνῶν, ὅπότεν
ἀπηνεῖτο σαφῶς νὰ ποιήσῃ τι, ἔδιδε τῆ
φωνῆ του προκλητικὸν τινὰ τόνον, ὡς ἐάν
ἤθελε νὰ εἴπῃ «Δὲν θά το κάμω,» ἐν ᾧ
τοῦναντίον τὸ *χρῖθ* του τῆς συναινέσεως
ἐδήλου «Ναί, βεβαίως.» Ὁ κ. Ταῖν ἐπιμέ-
νει ἐπίσης πολὺ ἐπὶ τῆς προδήλου ἐκφρά-
σεως τῶν ἤχων, οὗς ἢ μιμνῶ αὐτοῦ θυγά-
τηρ ἐσχημάτιζε πρὶν ἢ μάθῃ νὰ ὀμιλῇ. Ὁ
ἐρωτηματικὸς τονισμὸς, ὃν τὸ παιδίον μου
ἔδιδε τῆ λέξει *μὺμ*, ὅπότεν ἐζήτει τροφὴν,
εἶναι καθ' ὅλα περίεργος, διότι, ἐάν ἐδοκί-
μαζέ τις αὐτῷ νὰ μεταχειρισθῇ μίαν μό-
νην λέξιν ἢ βραχειάν τινὰ φράσιν θά ὠμο-
λόγει ὅτι ἡ φωνὴ χαμηλόνει πολὺ περὶ τὸ
τέλος. Δὲν κατενόησα κατὰ τὴν ἐποχὴν
ταύτην ὅτι τοῦτο συμφωνεῖ τῆ ὑπ' ἐμοῦ
ἐν τινι συγγράμματι μου ὑποστηριζομένη
γνώμη, καθ' ἣν, πρὶν ἢ ὑπάρξῃ ἐναρθρος
παράστασις ἰδεῶν, ὁ ἄνθρωπος παρήγαγε
διαγράμματα, σχηματίζοντα ἀληθῶς μου-
σικὴν κλίμακα, ὡς ποιεῖ ὁ ἀνθρωποειδὴς
πίθακος, ὁ ὀνομαζόμενος Ὑλιβάτης.

Συνελόντι δ' εἰπεῖν, ἐν νήπιον καταδει-
κνύει τὰς αὐτοῦ ἀνάγκας κατ' ἀρχὰς μὲν
δι' ὀρμεμφύτων φωνῶν, αἵτινες μετὰ πα-
ρέλευσιν χρόνου τινὸς τροποποιεῦνται ἐν
μέρει ἀκουσίως καὶ ἐν μέρει, νομίζω, ἐκου-
σίως ὡς μέσον διακρινώσεως—διὰ τῆς μὴ
ἐχούσης συνείδησιν ἐκφράσεως τῶν πράξε-
ων αὐτοῦ—διὰ χειρονομιῶν καὶ διαφορῶν
τοῦ τονισμοῦ—καὶ τέλος διὰ λέξεων ἀο-
ρίπτων ὑπ' αὐτοῦ τούτου πλαττομένων ἢ
καὶ ἄλλων μᾶλλον ὀρισμένων καὶ ἐξ ὧν ἀ-

κούει μιμουμένων, δε αποκτῆ μετὰ θαυμαστής ταχύτητος. Νήπιόν τι έννοει μέχρι τινός σημείου, λίαν ταχέως μάλιστα, φαίνεται μοι, τήν πρόθεσιν ἢ τὰ αἰσθήματα τῶν περὶ αὐτοῦ φροντιζόντων κατὰ τήν παράστασιν τῶν πράξεων αὐτῶν. Μοι ἐφάνη ὅτι τὸ παιδίον, οὔτινος ἐποίησα τήν βιογραφίαν, ἠνόει ἐκφρασίαν τινὰ οἴκτου, μόλις ἡλικίας πέντε μηνῶν. Ἐξ μηνῶν καὶ ένδεκα ἡμερῶν διεδήλου βεβαίως συμπάθειαν, ὅτε ἡ τροφός του προσεποιεῖτο ὅτι ἐκλαίεν ἑνὸς ἔτους, ὅτε ἦτιν εὐχαριστημένον ἐκ τινος μικροῦ αὐτοῦ κατορθώματος, ἐσπούδαζε προφανῶς τήν ἐκφρασιν τῆς φυσιογνωμίας τῶν περιτριγυρίζόντων αὐτό καὶ τοῦτο βεβαίως ἐξ αἰτίας τῶν διαφορῶν τῆς ἐκφράσεως, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν πράξεων, διὸ καὶ τινὰ πρόσωπα ἤρεσκον αὐτῷ πλεον τῶν ἄλλων, ἀπὸ ἡλικίας ἑξ μηνῶν. Πρὶν ἢ ἡ ἑνὸς ἔτους ἠνόει τοὺς τονισμοὺς καὶ τὰς χειρονομίας, ὡς καὶ πλείστας λέξεις καὶ βραχείας φράσεις, ἐξ ὧν ὅμως μίαν λέξιν, τὸ τῆς τροφῆς τοῦ ὄνομα, ἠνόει ἀκριβῶς πέντε μῆνας πρὶν ἢ πλάσῃ τήν λέξιν αὐτοῦ μὲν, ἢ δὲν πρέπει νὰ ἐκπλήξῃ ἡμᾶς, ἀφοῦ γινώσκωμεν ὅτι καὶ τὰ ὑποδεέστερα ζῶα συνειθίζουσιν εὐκόλως νὰ έννοῶσι λέξεις τινάς

G. Y.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΣΘΜΟΥ ΤΗΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ.

Πρὸ τινος εἶχον μεταβῆ εἰς Ὀζ-μπέκ, (χωρίον ὀθωμαν. 1 1/4 τῆς ὥρας ἀπέχον πρὸς δυσμὰς τοῦ ἐπινείου τῶν Βριούλων), ἐκεῖθεν δὲ διὰ τοῦ Μαλκατζέ εἰς Γενί-Δεμιρτζιλί.

Μαλκατζέ ὀνομάζουσι τήν πρὸς τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου τοῦ Γκιούλ Μπαξέ κοιλάδα, ἣτοι τὸ πρόσθερον τοῦ ἰσθμοῦ μέρος, ὅπερ καλεῖται ὡσαύτως Τσαρπάν. Ἡ κοιλάς αὕτη, ἢ κατάφυτος ἀπὸ ἀμπελώνας, οὐς καλλιέργουσιν εὐδοκίμως οἱ φιλόπονοι

Βριουλίται, ἐκτείνεται πρὸς ἀνατολάς, τεμνομένη ἀπὸ τὸν Τσακάλ Δερὲ, συγχρόνως κάμπτει καὶ πρὸς νότον, ὁπόθεν κατέρχεται ὁ Τεκὲ-Δερὲς. Βαίνοντες παραπλεύρως τοῦ τελευταίου τούτου χειμάρρου ἐφθάσαμεν εἰς Κιοῦπι 1) μετὰ μιᾶς ὥρας ἀπὸ Μαλκατζέ ὁδοιπορίαν, ἀπὸ δὲ Κιοῦπι εἰς Γενί-Δεμιρτζιλί έντός ἑξ ὡρῶν περίπου. Τὸ Γενί Δεμιρτζιλί εἶναι νέος συνοικισμὸς ἐκ δύο Ἰκαρίων, δύο Σαρίων, καὶ μερικῶν ἐξ Ἀλατσάτων καὶ Βριούλων οἰκαγενειῶν ἔκτισαν δὲ οἱ ὀλίγοι αὐτοὶ κάτοικοι, περίπου 40 οἰκογένειαι, ἐκκλησίαν μικράν εἰς μνήμην τοῦ Ἀγίου Δημητρίου. Ἡρίσειαν ὥραν πρὶν φθάσωμεν εἰς τήν μεταξὺ Κόρακα καὶ Σιγλατζικ παραλίαν, ὅπου κεῖται τὸ Γενί-Δεμιρτζιλί, ἐκ δεξιῶν μὲν εἶχομεν τὸ Γλαγτζιλάρ, χωρίον χριστιανικὸν ἐκ 30 καλυθῶν, ὅπερ πρὸ χρόνων ἦτο τουρκικὸν, ἐξ ἀριστερῶν δὲ τὸ Ἐσκι-Δεμιρτζιλί, τουρκικὸν χωρίον ἔρημον ἤδη κατοίκων, ἰδιοκτησίαν δὲ νῦν δύο-τριῶν Βριουλιτῶν χριστιανῶν. Μικρὸν πρὶν φθάσωμεν εἰς τὸ Ἐσκι-Δεμιρτζιλί ἐπὶ πλακῶς ἐκτισμένης ἐπὶ τῆς δεξαμενῆς τοῦ κήπου τοῦ Μακκαρονᾶ, ὕψ. 0,30, πλ. 0,24, ἀντέγραψα ἐξ ἐκτυπώματος, ὅπερ ἔδωκα ἤδη εἰς τὸ Μουσεῖον, τὸ ἐξῆς τεμάχιον ἐπιγραφῆς, Μακεδονικῆς ἐποχῆς.

-
- ΝΘΕ
- . ΔΟΣΘΑΙΑΥΤ
- . . ΚΤΩΟΒΟΛΟΥ
- . ΣΟΙΚΙΗΜΗΝΤ
- . . ΜΑΣΤΟΥΕΝΙΑ
- . . ΑΝΕΙΟΙΚΑΔΕΙΝ.
- . . . ΡΤΑΣ . . . ΑΕ.

ἐξ ἧς διακρίνω ὀλίγας λέξεις

. δε]δόςθαι αὐτῷ

1) Κιοῦπι καλεῖται τὸ μέρος τοῦτο ἐξ ἑνὸς πύθου, ὅστις χρησιμεύει ὡς δεξαμενὴ πηγαιῶν ὕδατος, ἀναδίδοντος ὀλίγον ὑπεράνω τῆς θέσεως ταύτης.